MADDE 28’E İLİŞKİN ÖRNEK DANIŞTAY KARARLARI

DANIŞTAY

6. DAİRE

E. 2009/3446, K. 2011/4308, T. 4.11.2011

YARGI KARARININ UYGULANMASI İSTEMİYLE İDAREYE YAPILAN BAŞVURUNUN ZIMNEN REDDİ ÜZERİNE DAVA AÇILABİLİR Mİ?

Uyuşmazlık; idare Mahkemesince verilen ve kanun yollarından geçerek kesinleşen bir iptal kararının gereğinin davalı idarece yerine getirilmemesinden doğan tazminat isteminden kaynaklanmaktadır.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kararların sonuçları" başlıklı 28. maddesinde; esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin işlem tesis etmeye ve eylemde bulunmaya mecbur olduğu ve bu sürenin hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden itibaren otuz günü geçemeyeceği; kararların gereklerine göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabileceği; mahkeme kararlarının otuz gün içinde kamu görevlilerince kasten yerine getirilmemesi halinde ilgilinin, idare aleyhine dava açabileceği gibi, kararı yerine getirmeyen kamu görevlisi aleyhine de tazminat davası açabileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Yargı kararlarının uygulanmaması ya da geç uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıklar üzerine açılacak davaların tabi olacağı süre konusunda 2577 sayılı Yasa'da özel bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, 2577 sayılı Yasa'nın 28. maddesinde yer alan ve idarenin yargı kararlarının icaplarına göre en geç otuz gün içinde işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu yolundaki hükmün, otuz günlük sürenin geçirilmesi ve ilgililerin bu sürenin geçirilmesi üzerine hemen tekrar yargı yoluna başvurmaması durumunda idareleri kararı uygulama zorunluluğundan kurtarmayacağı açıktır. Bu konuda açılacak davalarda ayrık durumlar dışında genel zamanaşımı süresinin esas alınması gerekmektedir. Ayrıca lehine hüküm verilen ilgili, ilamın kendisine tebliğinden itibaren 10 yıl içinde idareye başvurarak ilam gereklerinin yerine getirilmesini isteyebileceği gibi 2577 sayılı Yasa'nın 28. maddesi hükmü uyarınca kararın tebliğinden itibaren 30 gün içinde mahkeme kararı gereğini yerine getirmeyen idareye karşı sonraki 60 gün içinde iptal kararına göre işlem yapılmaması nedeniyle uğradığı zararın tazmini istemiyle dava açılabileceğinin de kabulü gerekmektedir. 10 yıllık süre idareye başvuru süresi olup dava açma süresi değildir. Dolayısıyla başvurmadan sonraki durumu, 2577 sayılı Yasa'nın 10. ve 7. maddeleri kapsamında değerlendirmek gerekmektedir. Buna göre, yargı

kararının gereğinin yerine getirilmesi isteminin idarece açık veya kapalı (zımni) olarak reddedilmesi üzerine davanın altmış gün içinde açılması zorunludur.

Bu durumda; yargı kararının uygulanması istemiyle genel zamanaşımı süresi içinde idareye başvuran davacının, tazminat talebinin zımnen reddedilmesi üzerine süresinde dava açması karşısında, mahkemece uyuşmazlığın esasının incelenmesi gerekirken, davanın süreaşımı yönünden reddine karar verilmesinde hukuki isabet görülmemiştir.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ GENEL KURULU

E. 2007/557, K. 2011/212, T. 7.4.2011

YARGI KARARININ UYGULANMAMASI NEDENİYLE UĞRANILDIĞI İLERİ SÜRÜLEN MANEVİ ZARARIN GİDERİLMESİNE YÖNELİK TAZMİNAT DAVASI AÇILABİLİR Mİ?

…

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasının birinci tümcesinde Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Bu emredici nitelikteki hüküm gereği idarenin en geç, aynı maddede belirtilen 30 günlük sürede işlem tesis etmesi hukuken zorunludur. İdari işleyiş nedeniyle oluşabilecek olası gecikmeler için öngörülen 30 günlük sürenin, karar gereklerinin yerine getirilmesinin geciktirilmesi amacıyla kullanılması hukuken olanaklı değildir. Dolayısıyla, bu süre idarenin işlem tesis etmesi gereken en son tarihi belirlemekte olup, 30 günlük sürenin bitimiyle beraber idarenin yargı kararlarının gereklerine göre işlem tesis etmeme yönündeki iradesi ortaya çıkmış olacaktır.

Bu itibarla 30 günün bittiği tarihte yargı kararının uygulanmaması yolunda bir idari işlem oluştuğunun kabulü, yargı kararlarının gereklerine göre işlem tesisini zorunlu kılan 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinin amacına uygun olacaktır.

Bu nedenle, olayda da olduğu gibi, idareye herhangi bir başvuru yapılmaksızın ve idarece de herhangi bir işlem tesis edilmeksizin, 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinde öngörülen 30 günlük sürenin bitimi ile birlikte, yargı kararının uygulanmaması yolunda işlem tesis edildiği kabul edilerek açılan iptal davalarının esasının incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

SONUÇ : Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; İdare Mahkemesince verilen ısrar kararının usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, Ankara

6. İdare Mahkemesinin 26.1.2007 günlü, E:2006/2841, K:2007/70 sayılı kararının onanmasına, kullanılmayan 21,40.-TL harcın istemi halinde davacıya iadesine, 07.04.2011 gününde esasta ve gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY :

X- İdari davaya konu olabilecek idari işlemler, idarenin hukuki sonuç doğurmaya yönelik olarak iradesini açıklaması ile ortaya çıkarlar. Bu itibarla, idari işlemin varlığından söz edilebilmesi için, idarenin mevzuat gereği yetkili olan organının iradesini açıklaması şarttır. İstisnai olarak, idarenin hareketsiz kalması da idari işlem olarak kabul edilebilmekte ise de, bu durumun, 2577 sayılı Yasanın, 10. ve 11. maddelerinde düzenlenen "zımni ret" işlemlerinde olduğu gibi Yasa hükümleriyle açıkça düzenlenmesi zorunludur. Belirtilen istisnai yasal düzenlemeler dışında idarenin hareketsizliğinin idari işlem olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Bu bağlamda, yargı kararının gereklerine göre, 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinde öngörülen 30 günlük süre içinde işlem tesis edilmemesini, dolayısıyla idarenin hareketsiz kalmasını idari işlem olarak nitelendirmeye hukuken olanak görülmemiştir.

Olayda da, davacı tarafından idareye herhangi bir başvuru yapılmaksızın ve idarece de herhangi bir işlem tesis edilmeksizin, 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinde öngörülen 30 günlük sürenin bitimi ile birlikte, yargı kararının uygulanmaması yolunda işlem tesis edildiği kabul edilerek temyiz istemine konu dava açılmıştır.

Bu durumda, ortada bir idari işlem olmadığından, davanın idari işleme ilişkin kısmının incelenmeksizin reddi gerekirken, esası incelenmek suretiyle verilen kararda hukuki isabet görülmemiş ise de, davanın reddine karar verilmiş olması nedeniyle kararın belirtilen kısmında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, kararın idari işleme ilişkin kısmının belirtilen gerekçeyle onanması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ GENEL KURULU

E. 2009/744, K. 2010/473, T. 11.3.2010

İDARENİN YARGI KARARLARININ UYGULAMASI İÇİN ÖNGÖRÜLEN OTUZ GÜNLÜK SÜRENİN GEÇİRİLMESİ VE İLGİLİLERİN BU SÜRENİN GEÇİRİLMESİ ÜZERİNE HEMEN TEKRAR YARGI YOLUNA BAŞVURMAMASI DURUMUNDA İDARELERİN KARARI UYGULAMA ZORUNLULUĞU ORTADAN KALKAR MI?

Dava; davacı tarafından, Danıştay Beşinci Dairesinin 12.11.2004 günlü, E:2004/660 sayılı yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararının davalı idarece uygulanmadığından bahisle uğranıldığı ileri sürülen zarara karşılık 10.000,00.-TL manevi zararın yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

Yargı kararlarının uygulanmaması ya da geç uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıklar üzerine açılacak davaların tabi olacağı süre konusunda 2577 sayılı Yasa'da özel bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, 2577 sayılı Yasa'nın 28. maddesinde yer alan ve idarenin yargı kararlarının icaplarına göre en geç otuz gün içinde işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu yolundaki hükmün, otuz günlük sürenin geçirilmesi ve ilgililerin bu sürenin geçirilmesi üzerine hemen tekrar yargı yoluna başvurmaması durumunda idareleri kararı uygulama zorunluluğundan kurtarmayacağı açıktır. Bu konuda açılacak davalarda ayrık durumlar dışında genel zamanaşımı süresinin esas alınması **ve lehine ilam olan ilgilinin ilamın kendisine tebliğinden itibaren 10 yıl içinde idareye başvurarak ilam gereklerinin yerine getirilmesini isteyebileceği kabul edilmelidir**. 10 yıllık süre idareye başvuru süresi olup dava açma süresi değildir. Dolayısıyla başvurmadan sonraki durumu, 2577 sayılı Yasa'nın 10. ve 7. maddeleri kapsamında değerlendirmek gerekmektedir. Buna göre, yargı kararının gereğinin yerine getirilmesi isteminin idarece açık veya kapalı (zımni) olarak reddedilmesi üzerine davanın altmış gün içinde açılması zorunludur.

Diğer taraftan, 2577 sayılı Yasa'nın 12. maddesinde, "İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususta kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11. madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır. " hükmüne yer verilmiştir.

Bu bağlamda, davacının, yargı kararının uygulanması istemiyle idareye genel zamanaşımı süresi içerisinde 2577 sayılı Yasa'nın 10. maddesi kapsamında başvurduğu anlaşılmaktadır. Ancak adıgeçenin bu konuda yaptığı 14.7.2005 tarihli ilk başvurusuna idarece 28.7.2005 tarihli işlemle yanıt verildiği, fakat yazının tebliğine ilişkin herhangi bir bilgi ve belge bulunmamakla birlikte ilgilinin 28.7.2005 tarihinde ikinci kez aynı istemle idareye başvurduğu, buna göre birinci başvurusuna verilen ret yanıtını

en geç ikinci başvuru tarihinde öğrendiğinin kabulü gerekeceğinden, bu tarihten itibaren dava açma süresi içerisinde dava açması mümkün olan davacının bu süre geçirildikten çok sonra 10.5.2006 tarihinde açtığı davanın, süreaşımı nedeniyle esastan incelenmesine hukuken olanak bulunmamaktadır. Ayrıca, davalı idare tarafından davacıya verilen her iki cevapta da davacının Danıştay Beşinci Dairesinin 19.10.2004 günlü, E:2004/4838, K:2004/3790 sayılı kararı uyarınca memuriyete atandığı belirtilmiştir. Dolayısıyla cevapların içeriğinden Danıştay Beşinci Dairesinin 12.11.2004 günlü, E:2004/660 sayılı kararının yine Beşinci Dairesinin yukarıda anılan kararı uyarınca uygulanmadığı, bu yönde davalı idarenin iradesinin açıkça ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Dairece davanın süreaşımı nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasının incelenmesi suretiyle verilen kararda hukuki isabet bulunmamaktadır.

DANIŞTAY

13. DAİRE

E. 2006/975, K. 2008/1274, T. 23.1.2008

İDARE, BİR MAHKEME KARARININ UYGULANMAMASINA YÖNELİK İŞLEM TESİS EDEBİLİR Mİ?

Dava, 4283 sayılı Kanun kapsamında, İzmir Elektrik Üretim Limited Şirketi ile mülga TEAŞ arasında İzmir Bölgesi'nde doğal gaza dayalı termik santral kurma ve işletme konusunda imzalanan sözleşme uyarınca anılan şirket tarafından işletilmekte olan maksimum 1540 MW baz yük kapasitesini haiz İzmir Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali'nin üretim faaliyetinin devamı yolunda alınan 22.08.2005 tarih ve P.2005/1 sayılı Bakanlar Kurulu Prensip kararının iptali istemiyle açılmıştır.

…

Dava konusu Bakanlar Kurulu kararı, daha önce yargı yerlerince alınan kararlara karşın İzmir Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali'nin üretim faaliyetinin devamı konusunda ilgili ve yetkili idareleri işlem tesis etme hususunda bağlayıcı ve bu haliyle yargı kararlarının uygulanmasını engelleyici nitelik taşıyanı kesin ve yürütülebilir nitelikte bir idari işlemdir.

Anayasa'nın 8. maddesinde, yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği hükme bağlanmıştır.

Başbakan ve Bakanlardan oluşan Bakanlar Kurulunun görevleri Anayasa'da ve kanunlarda açıkça belirtilmiş bulunmaktadır. Bakanlar Kurulunun görev ve yetkilerinin Anayasa'ya ve kanunlara dayanılarak kullanılması gerektiği, kanunla açıkça yetki verilmeyen bir konuda karar alınamayacağı ve düzenleme yapılamayacağı açıktır.

Dosyanın incelenmesinden; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu gereği mülga TEAŞ'tan devralınan ve sözü edilen sözleşmenin tarafı olan Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na yazılan 18.08.2005 tarih ve 1444 sayılı yazıda; Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce sözleşmenin yürütülmesinin durdurulması yönünde karar alındığı belirtilerek teşekküllerinin finans yapısını telafisi mümkün olmayacak şekilde bozacak ulusal enterkormekte sistemin çalışmasını dengesiz hale getirecek santralin yer aldığı bölgedeki sanayi turizm ve tarımı olumsuz yönde etkileyecek ve ulusal düzeyde programlı elektrik enerjisi kesintilerine neden olacak yargı kararının 30 günlük uygulama süresinin sonu olan 24.08.2005 günü saat 24.00 itibari ile uygulanması gerektiği belirtilerek olumsuzluklarla karşılaşılmaması için 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uyarınca her türlü önlemin alınması gerekirse 19941 1996 ve 1997 yıllarında Yatağanı Yeniköy ve Kemerköy Termik santrallarında uygulandığı gibi Bakanlar Kurulu kararının ihdasının istenildiği bu nedenle santral üretiminin kesintiye uğratılmadan devamında kamu yararı bulunduğu gerekçelerinden hareketle yargı yerlerince alınan kararlara karşın dava konusu Bakanlar Kurulu'nun Prensip kararıyla İzmir Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali'nin üretim faaliyetinin devamı yolunda karar alındığı anlaşılmaktadır.

4283 sayılı Kanun hükümleri gereğince elektrik üretim tesisinin kurulması ve işletilmesi hususlarında yeniden işlem tesis etmeye TEAŞ'ın yetkili olup anılan mevzuat ile bu konuda Bakanlar Kurulu'na herhangi bir yetki verilmemiş olması nedeniyle Bakanlar Kurulu'nca ilgili idarenin yerine geçilerek yargı kararının uygulanamaz hale getirilmesi sonucunu yaratan dava konusu işletilmekte olan maksimum 1540 MW baz yük kapasitesini haiz İzmir Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali'nin üretim faaliyetinin devamı konusunda işlemin tesis edilmesinde yetki yönünden hukuka uyarlık görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 22.08.2005 tarih ve P.2005/1 sayılı Bakanlar Kurulu Prensip kararının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 133,60-YTL yargılama giderinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine, 23.01.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY

5. DAİRE

E. 1997/2609, K. 2000/437, T. 9.2.2000

DAHA ÖNCE ATANDIĞI GÖREVDEN YARGI KARARININ UYGULANMASI AMACIYLA ALINAN DAVACI YÖNÜNDEN, YARGI YERİNCE AKSİNE BİR KARAR VERİLDİĞİNDE YA DA ANILAN KADRO BOŞALDIĞINDA, BU KADROYA YENİDEN ATANMASI İÇİN KAZANILMIŞ BİR HAK OLUŞUR MU?

Davacı; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü görevinden alınmasına ilişkin 5.8.1997 günlü, 97/47424 sayılı müşterek kararname ile iş Teftiş kurulu başkanlığına baş iş müfettişi olarak atanmasına ilişkin 6.8.1997 günlü, 7835 sayılı işlemin; görevinde son derece başarılı olduğunu, aylık ve takdirname ile ödüllendirildiğini, eş değer ya da üst bir göreve atanması gerektiğini öne sürerek iptali ve bu işlemler nedeniyle yoksun kaldığı özlük haklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle dava açmıştır.

…

Çalışma eski Genel Müdürü olan ...'in bu görevinden alınmasına; teftiş kurulu başkanlığına baş iş müfettişi olarak atanmasına ve İş Teftiş ... Grup Başkanlığında Müfettiş olarak görevlendirilmesine ilişkin işlemlere karşı açtığı davada iptal kararı verilmiş bulunduğuna göre, idarenin bu karar gereklerine göre işlem tesis etmesi Anayasanın 2. ve 138. maddeleri ile 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinden kaynaklanan bir zorunluluktur.

İdare, söz konusu iptal kararını aynen uygulamak ve anılan kararın geriye yürümesinin (Makable şamil olmasının) doğal sonucu olarak iptal edilen işlemlerden önceki hukuki durumu yeniden tesis etmek, bir başka anlatımla, görevden alınan çalışma genel müdürünü eski görevine iade etmekle yükümlüdür. Bu uygulamayı gerçekleştirebilmek için idarenin, öncelikle çalışma genel müdürlüğü kadrosunu boşaltması gerektiğine göre, davacının çalışma genel müdürlüğü görevinden alınmasının idare yönünden Anayasal ve yasal bir zorunluluk olduğunda kuşkuya yer bulunmamaktadır.

Öte yandan, iptal kararlarının geriye yürümesi (Makable şamil olması) , yani iptal edilen idari işlemin tesis edildiği tarihe kadar etkide bulunması İdare Hukukunun bilinen bir kuralıdır. Dolayısıyla dava konusu edilen işleme dayanan veya onunla doğrudan doğruya ilişkisi bulunan diğer idari tasarrufların da bu karardan etkilenmesi kaçınılmazdır. Çalışma Genel Müdürü olan ...'in bu görevden alınmasına, iş teftiş kurulu başkanlığı emrine baş iş müfettişi olarak atanmasına ve İş Teftiş ... Grup Başkanlığı emrine Müfettiş olarak görevlendirilmesine ilişkin işlemlere karşı açılan davada verilen iptal kararının, onun yerine bu göreve getirilen davacının atama işlemini sebep unsuru yönünden hukuka aykırı kıldığı ve anılan kararla önceki genel müdürün görevden hiç alınmamış bir duruma geldiğini vurgulamak gerekir. Belirtilen Anayasal ve Yasal duruma göre, davacının çalışma genel müdürlüğünden alınması idare yönünden hukuksal bir zorunluluktur. Dolayısıyla adı geçenin bu görevde herhangi bir olumsuz durumunun olup olmamasının Anayasanın 138. maddesi ile 2577 sayılı Yasanın 28. maddesi karşısında,

sonuca etkili bir yanı bulunmadığı açıktır. Kaldı ki; davalı idarece, davacının, çalışma genel müdürlüğü görevini yürüttüğü döneme ilişkin olarak bir takım olumsuzluklarının bulunduğu da ileri sürülmektedir.

Diğer taraftan; iptal davalarında uyuşmazlığın işlemin tesis edildiği andaki hukuksal durum göz önünde bulundurularak çözümlenmesi idare hukukunun temel ilkelerinden olduğundan; eski Genel Müdür ... hakkında tesis edilen işlemlerin iptaline ilişkin Danıştay Beşinci Dairesi kararının onanması yolundaki Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurul kararının düzeltilmesi istemi kabul edilerek Danıştay Beşinci Dairesi kararının bozulması yolunda verilen idari dava daireleri genel kurulunun 16.1.1998 günlü, E: 1997/476, K: 1998/84 sayılı kararının ve bu karara uyularak davanın reddi yolunda verilen Danıştay Beşinci Dairesinin 21.05. 1998 günlü, E: 1998/786, K: 1998/1535 sayılı kararının; daha önceki aşamada verilen iptal kararının uygulanma zorunluluğunu ortadan kaldırmayacağı açık olup; anılan red kararının ...'in Çalışma Genel Müdürlüğü görevinden alınarak yerine davacıyı tekrar bu göreve atamak biçiminde idareye bir zorunluluk yüklediğinden söz etmeye de hukuken olanak bulunmamaktadır. **Davacının daha önce çalışma genel müdürlüğüne atanmış ve yargı kararının uygulanması amacıyla bu görevden alınmış olmasının, yargı yerince tersine bir karar verildiğinde ya da anılan kadro boşaldığında, bu kadroya yeniden atanması yönünde bir kazanılmış hak yaratmadığını özellikle vurgulamak gerekir.**

Her ne kadar, davacı Teftiş Kurulu Başkanlığına Baş İş Müfettişi olarak atanmasına ilişkin 6.8.1997 günlü işlemin de iptalini istemekte ise de, idarelerin kamu görevlilerinin atanacakları kadroları belirleme konusunda yönetim hukukunun genel ilkeleri ile sınırlı olarak sahip bulunduğu takdir yetkisinin ne şekilde kullanılacağı konusunda yargı yerlerince zorlanamayacağı açık olup, adı geçenin çalışma genel müdürlüğü görevine atanmadan önce yürütmekte olduğu baş iş müfettişliğine atanmasında da hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, 9.2.2000 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

AZLIK OYU:

Dosyanın incelenmesinden, çalışma genel müdürlüğü görevini yürüten ...'in 21.8.1995 günlü Müşterek Kararname ile görevden alındığı; yerine 27.11.1996 günlü, 96/46450 sayılı Müşterek Kararname ile davacının çalışma genel müdürlüğü görevine atandığı, ...'in görevden alınmasına ve baş iş müfettişliğine atanmasına ilişkin işleme karşı açtığı davada Danıştay Beşinci Dairesince verilen 29.5.1996 günlü, E: 1995/3680, K: 1996/2107 sayılı iptal kararının idarece temyiz edilmesi sonucu Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 11.7.1997 günlü, E: 1996/ 518, K: 1997/426 sayılı kararıyla temyiz istemi reddedilerek iptal kararının onanması üzerine; anılan iptal kararının uygulanması amacıyla davacının, dava konusu 5.8.1997 günlü, 97/47424 sayılı Müşterek Kararname ile Çalışma Genel Müdürlüğü görevinden alındığı; 6.8.1997 günlü, 7835 sayılı Bakanlık işlemi ile de baş iş müfettişliği görevine atandığı anlaşılmıştır.

Ancak, daha sonra ...'in görevden alınmasına ilişkin 21.8.1995 günlü Müşterek Kararname ile baş iş müfettişliğine atanmasına ilişkin işlemin iptaline dair Danıştay Beşinci Dairesi kararının onanması yolundaki Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 11.7.1997 günlü, E: 1996/518, K: 1997/426 sayılı kararının düzeltilmesi istemiyle davalı idarece yapılan başvuru İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 16.1.1998 günlü, E: 1997/476, K: 1998/84 sayılı kararıyla kabul edilerek Danıştay Beşinci Dairesi kararının bozulmasına hükmedilmesi üzerine anılan dairenin 21.5.1998 günlü, E: 1998/756, K: 1998/1535 sayılı kararıyla dava reddedildiğinden, ortaya çıkan yeni hukuksal duruma göre davacı hakkında tesis edilen görevden alma işlemine sebep olarak gösterilen yargı kararının uygulanması amacının dayanaksız kaldığı açıktır.

Öte yandan; görevini başarı ile yürüttüğü dosyanın incelenmesinden anlaşılan davacı hakkında ileri sürülen sebepler de adı geçenin görevden alınmasını gerektirecek nitelikte bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemlerin iptali ile bu işlemler nedeniyle yoksun kaldığı özlük haklarının dava tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine hükmedilmesi gerektiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyorum.

DANIŞTAY

5. DAİRE

E. 1999/2053, K. 2002/3798, T. 11.10.2002

MEMURİYET İNTİBAKINA İLİŞKİN YARGI KARARINI 6 AYI AŞKIN SÜRE SONRA UYGULAYAN İDARENİN BUNDAN ÖTÜRÜ TAZMİN SORUMLULUĞU DOĞAR MI?

Dava, ... Mal müdürlüğünde muhasebe şefi olarak görev yapan davacının, yanlış yapılan intibakının Mahkeme kararı ile iptal edilmesine rağmen intibakının yapılmaması nedeniyle intibaktan doğan farklar için maddi, bu dönemde duyduğu üzüntü nedeniyle de 150.000.000 -TL. manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

…

Buna göre, 21.3.1997 tarihinde tebliğ edilen Mahkeme kararını, geciktirmeksizin uygulama zorunluluğu bulunan davalı idarenin, bu yöndeki iradesini, yasal süre geçtikten sonra, 5.6.1997 tarihli yazıyla Maliye Bakanlığından görüş sorarak ortaya koymak suretiyle yargı kararının uygulanması sürecine geçmiş, böylece hukuk-devleti ilkesine aykırı davranış içinde olmuştur.

Davacının memuriyet intibakına ilişkin yargı kararını 6 ayı aşkın süre sonra uygulayan idarenin, olayda ağır hizmet kusuru nedeniyle tazmin sorumluluğu bulunmaktadır.

Davacının mahrum kaldığı parasal haklarının mahkeme kararı doğrultusunda 3.11.1997 ve 28.11.1997 tarihlerinde ödenmiş olması karşısında, davacının maddi tazminata yönelik istemi hakkında Mahkemenin karar verilmesine yer olmadığı yolunda kurduğu hükümde hukuka aykırılık bulunmasa da davacının parasal hakları için yasal faiz ödenmesi yolundaki istemi konusunda hüküm kurulmamış olmasında isabet görülmemiştir.

Mahkeme kararının geç uygulanmasından dolayı davacının manevi tazminat istemine gelince;

Mahkeme kararında ifade edilenin aksine, manevi tazminat, sadece manevi değerlerde meydana gelen eksilmelerle sınırlı bir giderim yolu değildir. Aynı zamanda kişinin, yaşamında ortaya çıkan olumsuzluklar nedeniyle duyduğu her türlü sıkıntı ve üzüntüden kaynaklanan manevi zararların da manevi tazminat ödenerek giderilmesi gerekir.

Olayda, memuriyet intibakına ilişkin yargı kararını 6 ayı aşan süre içinde idareye uygulatamayan davacının, idarenin bu hukuk dışı tutum ve davranışı nedeniyle üzüntü ve sıkıntı çektiği, böylece, manevi zarara uğradığı açık olup; olayın oluşumu ve niteliği dikkate alınarak takdir edilecek manevi tazminatın da ağır hizmet kusuru bulunan idareden tahsili gerekir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulüyle, Bursa 2. İdare Mahkemesinin 25.11.1998 günlü, E:1997/439, K:1998/1078 sayılı kararının maddi tazminata yasal faiz uygulanmaması ve manevi tazminat isteminin reddine yönelik kurulan hükümlerinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1/b. fıkrası uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3622 sayılı Kanunla değişik 3. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adıgeçen Mahkemeye gönderilmesine, 11.10.2002 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.